

REFERAT Økonomiudvalget 2018-2021 d. 25-09-2019

Mødedato Onsdag d. 25. september 2019 kl. 16:00

Mødested Ekstraordinært økonomiudvalgsmøde

Indholdsfortegnelse

Regulering af 2019 budgetterne som følge af nyt skøn for pris- og lønudviklingen.....	3
Ansøgning om ramme fra skatteforhøjelsespulje i 2020.....	5

Punkt 1: Regulering af 2019 budgetterne som følge af nyt skøn for pris- og lønudviklingen

00.30.00-S00-32-19

Resume

I denne sag skal byrådet beslutte, om udvalgenes driftsbudgetter for indeværende år (2019) skal nedreguleres som følge af nyt pris- og lønskøn for 2019.

Pris- og lønregulering af indeværende år?

Det beror hvert år på en vurdering, hvorvidt Odense Kommune vælger at regulere indeværende års budget på baggrund af nyt pris- og lønskøn. Heri ligger en afvejning af, om beløbets størrelse opvejer arbejdet med at foretage reguleringen.

Kutymen har indtil videre været, at når pris- og lønreguleringen er relativt lille, foretages der ikke regulering og omvendt. Sidste år var summen af pris- og lønreguleringen på 24,9 mio. kr. Reguleringen blev udmøntet til alle udvalg, hvor driftsbudgetterne blev reduceret i 2018.

Borgmesterforvaltningen anbefaler, at der også i år sker en nedregulering af driftsbudgetterne som følge af det ændrede pris- og lønskøn for 2019.

Effekt

Sagen vurderes til ikke at have effektskabende konsekvenser for Odensemålene, da udvalgenes økonomiske råderum med sagen tilpasses den købekraft, som var forudsat ved budgetlægningen.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at byrådet godkender en reduktion af udvalgenes driftsbudgetter i 2019 med nedenstående fordeling som følge af ændrede pris- og lønskøn for 2019. Midlerne tilføres kassebeholdningen.

1.000 kr.	Budget 2019
Økonomiudvalget	-3.216
By- og Kulturudvalget	-4.924
Ældre- og Handicapudvalget	-2.710
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-1916
Børn- og Ungeudvalget	-5.576
I alt	-18.342

Note: -=mindreudgift

Beslutning

Økonomiudvalget kan ikke anbefale Borgmesterforvaltningens indstilling, idet ændringerne i pris- og lønskønnet i år kommer på et meget sent tidspunkt, og idet ændringerne vil vanskeliggøre økonomistyringen for kommunens institutioner. Samtidig er der i år arbejdet med omstillinger på 200 mio. kr. til næste års budget, og der kan derfor være brug for lidt ekstra råderum i organisationen. Beslutningen skyldes således den særlige situation i år, og udgangspunktet for de kommende år vil stadig være, at budgetterne reguleres efter de gældende pris- og lønskøn.

Økonomiudvalget præciserer i den forbindelse, at det jf. økonomistyringsprincipperne er de enkelte forvaltningers ansvar at sikre en økonomistyring, der passer til gældende PL-niveauer, og at der dermed uden væsentlige styringsmæssige udfordringer kan reguleres i forhold til udsving, hvis det politisk besluttet.

Sagen vil således ikke blive behandlet i byrådet.

Sagsfremstilling

Når udvalgenes driftsbudgetter fremskrives i Odense Kommune, anvendes fremskrivningsprocenter på baggrund af skøn fra KL.

I forbindelse med Økonomaftalen for 2020 er skønnet for pris- og lønudviklingen fra 2018 til 2019 blevet nedreguleret fra 2,0 % til 1,8%. Nedreguleringen skyldes, at både lønudviklingen og prisudviklingen har været anderledes end forventet. Nedreguleringen fordeler sig således:

- Lønskønnet sænket med ca. 0,2 procentpoint fra 2,06 % til 1,88 % for 2019.
- Prisskønnet sænket med ca. 0,4 procentpoint fra 2,01 % til 1,58 % for 2019.

Købekraften fastholdes

Udvalgenes driftsbudgetter nedskrives med 18,3 mio. kr. som følge af det ændrede pris- og lønskøn. Reduktionen af udvalgenes driftsbudgetter sker på baggrund af fordelingen af udgifter på forskellige arter som løn, varekøb, tjenesteydelser osv.

Når pris- og lønudviklingen er lavere end forventet, vil udvalgenes købekraft være forbedret, hvilket vil sige, at udvalgene har et større økonomisk råderum end forudsat ved budgetlægningen. Nedskrivningen af udvalgenes driftsbudgetter tilpasser således det økonomiske råderum, så udvalgene fremover har samme købekraft som forudsat ved budgetlægningen. Hvis der ikke sker en tilpasning, kan det ekstra råderum give et for stort serviceniveau i 2019, som ikke kan opretholdes i 2020, når driftsbudgetterne er tilpasset pris- og lønskønnet for 2020.

Ingen midtvejsregulering

I Økonomiaftalen for 2020 indgår der ingen midtvejsregulering af det nedregulerede pris- og lønskøn for 2019, hvilket betyder, at indtægtssiden ikke påvirkes af nedreguleringen. Odense Kommune kan dermed frit prioritere gevinsten ved nedreguleringen.

Ændret målepunkt for overholdelse af serviceramme i 2019 (regnskabssanktion)

I henhold til budgetloven skal det nedregulerede pris- og lønskøn for 2019 indgå i kommunernes målepunkt for overholdelse af serviceramme på regnskabssiden i 2019. Det betyder, at målepunktet for serviceudgifterne i 2019 for kommunerne under ét nedjusteres med ca. 0,5 mia. kr. Det er ud fra dette perspektiv også hensigtsmæssigt at nedregulere budgetterne, således at servicerammen ikke kommer under yderligere pres. KL anbefaler på den baggrund, at kommunerne nedregulerer driftsbudgetterne som følge af ændret pris- og lønskøn for 2019.

Økonomi

Udvalgenes driftsbudgetter på Styringsområde Service i 2019 reduceres med 18,3 mio. kr. med følgende fordeling på udvalg:

Styringsområde Service	Budget 2019
Økonomiudvalget	-3.215.992
By- og Kulturudvalget	-4.923.934
Ældre- og Handicapudvalget	-2.710.130
Beskæftigelses- og Socialudvalget	-1.915.833
Børn- og Ungeudvalget	-5.575.901
I alt	-18.341.790

Note: -=mindreudgift

Kassebeholdningen forøges tilsvarende med 18,3 mio. kr. i 2019.

Punkt 2: Ansøgning om ramme fra skatteforhøjelsespulje i 2020

00.30.00-S00-23-19

Resume

I denne sag skal Økonomiudvalget tage stilling til, om Odense Kommune skal indsende en ansøgning til Social- og Indenrigsministeriet om en ramme på 60,0 mio. kr. fra skatteforhøjelsespuljen i 2020.

Med en tildelt ramme på 60,0 mio. kr. vil det være muligt for det politiske flertal i byrådet at komme i mål med "den hele velfærdsprocent" i 2020 uden eventuelle individuelle skattesanktioner. Uden en tildelt ramme vil Odense fortsat kunne sætte udskrivningsprocenten op - det kan dog afføde en såvel individuel som kollektiv skattesanktion.

Social - og Indenrigsministeriet udmelder først den endelige ansøgningsfrist og hvilke kriterier, der ligger til grund for ansøgningen, samt svarfrist den 25/9 2019. Ansøgningsfristen forventes at være ultimo september og svarfrist primo oktober.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Økonomiudvalget godkender, at Odense Kommune indsender en ansøgning om en ramme på 60,0 mio. kr. fra skatteforhøjelsespuljen i 2020 til Social- og Indenrigsministeriet.

Beslutning

Økonomiudvalget godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Rådmændene Jane Jegind og Søren Windell stemmer imod.

Sagsfremstilling

I aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2020 indgår der en ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelse. Ordningen indebærer, at kommuner, der ønsker at øge skatteudskrivningen, kan søge Social- og Indenrigsministeriet om en ramme fra puljen. Med en sådan ramme kan kommunen øge skatteudskrivningen svarende til rammen, uden at få en eventuel individuel skattesanktion, hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i 2020.

Tilbage i 2016 besluttede et politisk flertal i Odense Byråd at forbedre velfærden ved hjælp af skattestigning. Målsætningen for partierne var, om nødvendigt over en årrække og i respekt for aftaleoverholdelse, at kunne forbedre velfærden med 300 mio. kr. Det svarende til en stigning i udskrivningsprocenten på 1,0 procentpoint - en velfærdsprocent - fra 24,5 pct. til 25,5 pct.

I Budget 2017 fik Odense en ramme til skatteforhøjelse fra det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium på 145,7 mio. kr., som blev anvendt til at hæve udskrivningsprocenten med 0,5 procentpoint til 25,0 pct. i 2017. I Budget 2018 fik Odense en ramme på 96,8 mio. kr., som blev anvendt til at hæve udskrivningsprocenten med yderligere 0,3 procentpoint til 25,3 pct. i 2018. I Budget 2019 undlod Odense at hæve udskrivningsprocenten for at give plads til, at andre kommuner kunne øge skatteudskrivningen.

Skattesanktionslovgivning

Skattesanktionslovgivningen bevirker, at hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før, vil der ske en modregning i bloktilskuddet svarende til størrelsen af skattestigningen.

Sanktionen fungerer både kollektivt og individuelt og gælder kun for merprovenuet. De kommuner, som har sat skatten op, vil i det tilfælde miste 75 pct. af merprovenuet i det første år, 50 pct. i de to efterfølgende år og 25 pct. det fjerde år. Efter det fjerde år sanktioneres den enkelte kommune ikke individuelt. I alle årene modregnes den resterende del af merprovenuet i det samlede bloktilskud til kommunerne, som fordeles efter kommunens befolkningsandel på landsplan.

De kommuner, der på forhånd har fået tildelt en ramme fra skatteforhøjelsespuljen, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning, hvis kommunerne samlet set øger skatteudskrivningen i forhold til året før. Disse kommuner vil dog fortsat være omfattet af en eventuel kollektiv skattesanktion.

De skattetyper, der er omfattet af sanktionslovgivningen, og som der kan søges fritagelse for individuel skattesanktion fra, er: indkomstskatter, grundskyld og dækningsafgift på erhvervsejendomme.

Opgørelse af ramme

Med byrådets tidligere besluttede plan for aftrapning af dækningsafgiften sænkes dækningsafgiften på erhvervsejendomme fra 2019 til 2020 med 0,6 promillepoint. Denne nedsættelse vil beløbsmæssigt være med til at reducere den andel af skatteforhøjelsespuljen, som Odense Kommune har behov for at søge.

Det er ikke muligt at opgøre det endelige provenu endnu, da en mindre del af provenuet vil gå til bidraget til det skrå skatteloft, og som nævnt vil nedsættelse af dækningsafgiften også indgå i beregningen. Borgmesterforvaltningen vurderer, at hvis udskrivningsprocenten skal hæves med de sidste 0,2 procentpoint til 25,5 pct., skal Odense med de nuværende forudsætninger søge om en ramme fra skatteforhøjelsespuljen på 60,0 mio. kr.

Forventede kriterier for ansøgning

Social- og Indenrigsministeriet udmelder først den 25/9 2019 de endelige kriterier for fordeling af puljen mellem ansøgningskommunerne. I de to tidligere ansøgningsrunder har der været lagt vægt på følgende forhold:

- Driftsmæssig ubalance, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- Udgiftspres fra demografiske forskydninger, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- Udgiftspres på overførselsområdet som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtside, herunder skatteindtægterne.
- Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.

Der er udarbejdet en ansøgning med udgangspunkt i disse kriterier, som er vedlagt som bilag. Det vurderes, at Odense Kommune med disse kriterier kan komme i betragtning til en ramme fra skatteforhøjelsespuljen.

Det er først ved 2. behandling af budgettet den 30/10 2019, at byrådet endeligt beslutter, om Odense vil hæve den kommunale udskrivningsprocent i 2020 og dermed gøre brug af en eventuelt tildelt ramme.

Nærværende sag handler derfor alene om, hvorvidt Odense Kommune skal ansøge om at komme i betragtning til en del af rammen på 200 mio. kr. til skatteforhøjelse. Hvorvidt skatten sættes op, afgøres i forbindelse med 2. behandlingen af budgettet.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

ANSØGNING om andel af ramme til skatteforhøjelse i 2020